

Avsedd för
Elsäkerhetsverket

Dokumenttyp
Promemoria

Datum
Oktober, 2015

KONSEKVENSPANALYS AV DIREKTIVEN EMC & LVD FÖR SVENSKA FÖRETAG

KONSEKVENSPANALYS AV DIREKTIVEN EMC & LVD FÖR SVENSKA FÖRETAG

Datum **05/10/2015**
Utfört av: **Ramböll Management Consulting**
Beskrivning **Konsekvensanalys- bestående av marknadsanalys,
beräkningar av administrativa kostnader och
övriga kostnader för svenska företag**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING	1
1.1	Uppdraget	1
1.1.1	Rambölls uppdrag	1
1.2	Bakgrund	1
1.3	Metod	2
1.3.1	Kvantitativ analys av registerdata	2
1.3.2	Enkätundersökning	2
1.3.3	Intervjuer	2
1.4	Beräkningar och antaganden	2
1.5	Metodologiska utmaningar	2
1.5.1	Direktivets innehåll och omfattning	2
1.5.2	Definiera och bestämma urval för analys och beräkningar	3
1.5.3	Företagens inställning och kännedom om direktiven	3
1.5.4	Möjligheter att beräkna de administrativa kostnaderna	3
2.	MARKNADSANALYS	5
2.1	Bakgrund	5
2.2	Definition av företag aktuella för direktiven EMC och LVD	5
2.2.1	Fokus på de tre ekonomiska aktörerna Tillverkare, Distributörer och Importörer	5
2.3	Vilka branscher finns företagen inom?	6
2.4	Rambölls definition av ekonomiska aktörer	7
2.5	Hur många företag finns det?	7
2.5.1	Antalet företag är inte detsamma som antalet arbetsställen	8
2.5.2	SNI-koder och antal företag	8
2.5.3	Vanligt att företagen gör fler saker	9
2.6	Majoriteten av företagen är småföretag	9
2.7	Hög omsättning i företagen	9
2.8	Sammanfattning Marknadsanalys Elektronikföretag	10
3.	ADMINISTRATIVA KOSTNADER	11
3.1	Beräkningsmodell- administrativa kostnader för genomförandet av direktiven LVD och EMC	11
3.2	Inkluderade administrativa moment	11
3.3	Beräkningar och antaganden	12
3.3.1	Beräkningar av population	12
3.3.2	Beräkningar av timmar	12
3.3.3	Beräkningar av timlön	13
3.4	EU-försäkran om överensstämmelse	14
3.5	Teknisk dokumentation	16
3.6	Administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven.	18
3.7	Sammanfattning administrativa kostnader för elektronikföretagen	20
3.8	EU-försäkran om överensstämmelse	21

3.9	21	
3.10	Teknisk dokumentation	21
3.11	21	
3.12	Administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven.	21
4.	ÖVRIGA KOSTNADER OCH KONSEKVENSER	23
4.1	Inkluderade övriga kostnader	23
4.2	Beräkningar och antaganden De övriga kostnaderna har beräknats enligt samma principer som administrativa kostnader med skillnaden att företagen har gjort direkta uppskattningar av hur stora kostnader varje delmoment kommer medföra per år, uttryckt i tkr. Det betyder att lönenivåerna inte är med i uträkningen.	23
4.3	Bedömning av överensstämmelse	23
4.4	CE-märkning	24
4.5	Skadeförebyggande arbete- Kontroller	26
4.6	Identifiering (exempelvis typnummer, partinummer, serienummer alt. motsvarande information)	27
4.7	Kontaktuppgifter	28
4.8	30	
4.9	Bruksanvisning och säkerhetsinformation (på svenska)	30
4.10	Sammanfattning övriga kostnader	31
4.11	Bedömning av överensstämmelse	1
4.12	Anbringa CE-märkning (granska och verifiera föreskrifter för produkten, se till att de uppfylls, dokumentera, markera produkterna som CE-godkända	1
4.13	Identifiering (exempelvis typnummer, partinummer, serienummer alt. motsvarande information)	1
5.	SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER	3
5.1	Slutsatser	3
5.1.1	En utmaning att beräkna de aktuella företagen för genomförandet av direktiven LVD och EMC	3
5.1.2	Direktiven avgränsade mot en relativt liten grupp företag i Sverige men med stor omsättning	3
5.1.3	Få företag tror på större administrativa merkostnader	3
5.1.4	Tydlighet gör det mer fördelaktigt för slutkonsumenten	3
5.1.5	Småföretag har störst utmaningar	4
5.1.6	Tillverkarna kommer ha högst administrativa kostnader- importörerna högst övriga kostnader	4
5.1.7	Smakar det mer än vad det kostar?	4
5.2	Rambölls rekommendationer till Elsäkerhetsverkets fortsatta arbete	5
5.2.1	Specificera och avgränsa urvalet ytterligare	5
5.2.2	Produktanalys	5
5.2.3	Marknadsföring av direktiven till företag	5

[TABLE OF FIGURES HEADING]

Figur 1	Antal svenska företag som omfattas av direktiven LVD och EMC	8
Figur 2	Andelen företag med olika typer av verksamheter, antal anställda	9
Figur 3	Storlek på företagen som omfattas av direktiven LVD och EMC, antal anställda	9

Figur 4 Aktörernas omsättning i Tkr	10
Figur 5 3.1 Beräkningsmodell- administrativa kostnader för genomförandet av direktiven LVD och EMC	11

1. INLEDNING

1.1 Uppdraget

Ramböll har fått i uppdrag av Elsäkerhetsverket att utföra delar av konsekvensutredningarna för direktiven EMC (elektromagnetisk kompatibilitet) och LVD (elektrisk utrustning).

Uppdraget består i att leverera konsekvensutredningar avseende två författningar som avses remitteras och beslutas under hösten 2015. Dessa författningar är

- Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektromagnetisk kompatibilitet (införlivar delar av EMC-direktivet)
- Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning (införlivar delar av LVD)

Uppdraget har omfattat följande punkter i förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning 7 §.

1. antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen,
2. vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader,
3. vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen,
4. i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen,
5. hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen, och
6. om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

1.1.1 Rambölls uppdrag

Rambölls uppdrag är att bidra med följande tre delar till konsekvensutredningarna:

- I. Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen,
- II. Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader,
- III. Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

1.2 Bakgrund

Inom EU antogs under 2008 en ny lagstiftningsram för produkter. Denna nya lagstiftningsramen består av två rättsakter, förordning (EG) nr 765/2008 om ackreditering och marknads kontroll och beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter. Syftet med den nya lagstiftningsramen var att komma till rätta med de övergripande brister i unionslagstiftningen om harmonisering som konstaterats. Syftet var att stärka och komplettera de befintliga reglerna och förbättra de praktiska aspekterna av tillämpningen och efterlevnaden. EMC och LVD direktiven syftar till att ange EU:s medlemsstater ska göra och vilka regler som ska gälla. När direktiven har antagits ska varje medlemsstat genomföra direktivet i sin nationella lagstiftning. Huvudsyftet med direktiven är att åstadkomma fri rörlighet för varor inom EU.¹

¹ http://www.elsakerhetsverket.se/globalassets/publikationer/broschyrrer/broschyr_emc.pdf

1.3 Metod

Ramböll har använt sig av tre huvudsakliga metoder för att kunna genomföra de tre delar vi har blivit ombudade av Elsäkerhetsverket att utföra.

1.3.1 Kvantitativ analys av registerdata

För att kunna utföra en överskådlig marknadsanalys har Ramböll använt sig av registerdata från Statistiska Centralbyrån (SCB). Utifrån SNI-koder har Ramböll i samråd med Elsäkerhetsverket och Statistiska Centralbyrån, SCB, kunnat identifiera vilka branscher och företag som kommer att beröras av uppdateringarna i direktiven. Tullverkets importstatistik har använts för att inhämta uppgifter om antalet företag elektronikföretag som importerat produkter utanför EU. För uppskattningar och beräkningar av lönenivån i företagen har SCB:s lönedatabas använts.

1.3.2 Enkätundersökning

En enkätundersökning har genomförts i syfte att nå ut till ett större antal av berörda företag för att samla in information om hur deras företag kommer att påverkas. I enkäten har respondenterna fått estimerat hur lång tid de administrativa uppgifterna kommer att ta samt hur stora de övriga kostnaderna kan komma att bli. Enkätunderlaget har sedan använts för att utföra kostnadsberäkningarna.

Enkätundersökningen skickades ut till ca 2500 olika företag till vilka Ramböll fått kontaktuppgifter till². Sammanlagt svarade 144 företag på enkäten.

1.3.3 Intervjuer

Enkätundersökningen har kompletterats med enskilda intervjuer med olika typer av elektronikföretag för att få en utförligare bild av vad genomförandet av direktiven innebär för dem. Sammanlagt har Ramböll genomfört 9 stycken intervjuer med olika typer av elektronikföretag aktuella för föreskrifterna. Ramböll har även genomfört intervjuer i syfte att ringa in vilka företag på marknaden som innefattas av direktiven och säkerställa att dessa fångats upp i konsekvensanalysen. I dessa intervjuer har Ramböll varit i kontakt med experter och företrädare inom branschen från olika organisationer.

1.4 Beräkningar och antaganden

I arbetet med identifiering av administrativa kostnader samt övriga kostnader och konsekvenser har Ramböll tagit sin utgångspunkt i Tillväxtverkets mall³ för att beräkna tidsåtgång och administrativa kostnader för företag. Utifrån bearbetning av kvantitativ analys av registerdata och uppgifter från enkät och intervjuer har sedan beräkningarna för de administrativa och övriga kostnaderna kunnat utföras.

1.5 Metodologiska utmaningar

Som i varje konsekvensutredning är ambitionsnivån beroende av typen av reform och hur de evidensmässiga förutsättningarna ser ut för att förutse en reforms konsekvenser. I fallet för följande konsekvensanalys har utmaningarna varit fler.

1.5.1 Direktivets innehåll och omfattning

Konsekvensanalysen berör de båda direktiven LVD och EMC. Inom respektive direktiv har Elsäkerhetsverket varit behjälpliga med att bistå Ramböll för vilka kostnader som ska beräknas. Däremot har det varit en utmaning i att finna de reella skillnaderna mot vad företagen gör idag och vad de ska göra utifrån direktiven. Det har i analysarbetet tydligt framgått att mycket av förändringarna med genomförandet av direktiven just har berört själva genomförandet samt att framförallt tydliggöra vilka skyldigheter de olika ekonomiska aktörerna kommer få. Många av

² Kontaktuppgifterna hämtades dels från Elsäkerhetsverket men även från Naturvårdsverkets WEE-register över företag som anmält sig ha elektriskt avfall.

³ <http://www.enklareregler.se/verktyg/vagledning-for-konsekvensutredning/hjalpartiklar/hjalpartikel---tidsatgang-och-administrativa-kostnader.html>

företagen anger att de idag redan gör mycket av det som direktiven innehåller och att det är svårt att hitta något egentligt nolläge för direktiven.

1.5.2 Definiera och bestämma urval för analys och beräkningar

Att utifrån direktivens omfattning definiera och avgränsa urvalet av företag till rätt typ av företag som föremål för analysen har varit en utmaning. Här har dock direktivens tyngdpunkt på skyldigheter för de ekonomiska aktörerna tillverkare, distributörer och importörer underlättat arbetet med att definiera vilken typ av företag som ska åsyftas i konsekvensanalysen. Ramböll har även kompletterat med information från den enkätundersökning som genomförts för att se hur väl företagen själva kan definiera sin verksamhet utifrån aktörstyp. Utifrån de tre ekonomiska aktörerna har sedan Ramböll skapat 2 olika branschgrupper via SNI-koder för att i sin tur kunna inhämta statistik om företagen i form av antal företag, storlek på företagen och vilken omsättning de har. För gruppen tillverkningsföretag av elektronik och elektronikföretag inom handeln har det gått att definiera dessa som tillverkare respektive importörer (elektronikföretag inom handeln med import) medan det för gruppen distributörer varit svårare. Här har Ramböll efter samtal med Elsäkerhetsverket valt att definiera gruppen distributörer som gruppen Elektronikföretag inom handeln samt även infoga gruppen elektronikföretag inom handeln med import då flera av de som importerar även distribuerar och att gränsdragningen mellan de båda är mycket svår att göra. Således de totala beräkningar som genomförts för gruppen distributörer i marknadsanalysen och för de administrativa och övriga kostnaderna i analysen är beräknade på gruppen elektronikföretag inom handeln med eller utan import utanför EU-

1.5.3 Företagens inställning och kännedom om direktiven

En annan utmaning har varit att kännedomen om direktiven varit relativt låg hos många av företagen vilket gjort det svårt för flera företag att göra uppskattningar av tid och kostnader då de har svårt att veta hur det kommer att påverka deras företag. En orsak till detta som några av företagen lyfter är bristen på information och att många inte har kapacitet att inhämta denna information eftersom det kräver mycket tid från anställda. Många av företagen gör också sällan beräkningar på vilka merkostnader som förändringar i regelverk innebär när det rör administrativa kostnader. Däremot gör vissa av företagen det när till exempel direktiv kan beröra större tekniska förändringar som påverkar deras produktion. För de företagen som ändå kunnat göra uppskattningarna är det flera som menar att de redan idag gör mycket av det som direktiven föreslår och därmed har svårt att se att det skulle vara förändringar som påverkar deras kostnader och verksamhet. Vad gäller själva uppskattningarna har företagen fått ta ställning till redan på förhand färdiga svarsalternativ i form av olika tids- och kostnadsintervaller i enkätundersökningen. Anledningen till att inte frisvar använts är att dels kunde företag som intervjuades explorativt i konsekvensanalysen inte kunna göra ordentliga uppskattningar dels var det en alltför tidsödande metod som företagen inte hade tid att svara på. Därmed för att inte belasta företagets tid användes enkätundersökning för att på ett effektivare sätt för företagen kunna inhämta informationen.

1.5.4 Möjligheter att beräkna de administrativa kostnaderna

Som nämnts i inledningen har Tillväxtverkets mall för beräkningar av de administrativa kostnaderna använts vilken lyder: $Population \times Frekvens \times (Minuter \times Timlön/60 + Extern\ kostnad) = Administrativ\ kostnad$. I fallet med den följande konsekvensanalys har det varit möjligt att beräkna kostnaderna utifrån population medan tidsuppskattningen är genomförd på antal timmar då antalet minuter var mycket svårt för företagen att uppskatta. Timlön baseras på den genomsnittliga timlönen i den aktuella populationen av företag utifrån de funktioner i företagen som kan komma vara aktuella att utföra det administrativa arbetet föreskrifterna avser. Vad gäller antalet produkter som ett företag har och som berörs av direktiven har Ramböll tillsammans med Elsäkerhetsverket kommit fram till att det i princip är omöjligt att beräkna då antalet produkter per företag och utifrån aktörstyp (tillverkare, importör, distributör) är mycket svårt att beräkna. Därav bygger uppskattningarna respektive företag gjort på årsvisa

uppskattningar av hur mycket administrativ tid de kan tänkas behöva för respektive föreskrift och delmoment.

2. MARKNADSANALYS

2.1 Bakgrund

Elsäkerhetsverket efterfrågade enligt uppdragsbeskrivningen en marknadsanalys över vilka företag som omfattas av direktivet och vilka de är i form av till exempel antal företag, vilka branscher de tillhör och vilken omsättning de har.

2.2 Definiton av företag aktuella för direktiven EMC och LVD

Urvalsgruppen för vilka företag som är aktuella för konsekvensanalysen och som ligger till grund för marknadsanalysen grundar sig i de skyldigheter direktiven EMC och LVD innehåller. Det vill säga, vilka företag som utifrån författningarna måste uppfylla de olika momenten som direktiven innehåller. Att definiera vilka företag som berörs nämner inte själva direktiven vilket påverkar hur exakt själva urvalet kan bli. Ramböll har tillsammans med Elsäkerhetsverket i arbetet med att definiera urvalsgruppen utgått från LVD-direktivet, direktivet avser elektrisk utrustning. LVD direktivet tillämpningsområde konkretiseras enligt nedan.⁴

Elektrisk utrustning som:

- Oavsett om de är avsedda för konsumenter eller professionella användare.
- Endast om de är avsedda för användning inom vissa spänningsgränser, s.k. högspänningsprodukter omfattas inte (över 1000 V växelström eller 1500 V likström). Inte heller omfattas produkter under 50/75 V som alltså går på småbatterier eller är sladdanslutet på 12 V (kräver transformator) som t.ex. nattlampa för barn, leksaker.
- Direktivet omfattar både elektrisk utrustning avsedd att byggas ihop med en annan utrustning och utrustning avsedd för direkt användning.
- Direktivet gäller inte vissa undantagna produkter som omfattas av andra direktiv – det största undantaget avser de som omfattas av maskindirektivet.
- Produkterna är i regel elektriska apparater (element, handdukstork, luftavfuktare, plattång), belysningsartiklar (lampor), kopplingsutrustning, elektriska motorer och växelströmgeneratorer, elkablar, apparatanslutningsdon och sladdställ ("förlängningssladd"), installationsmateriel (materiel som du bygger en elanläggning med t.ex. elskåp, kabel, dvärgbrytare, strömbrytare etc.)
- Spänningsgränserna tas bara hänsyn till om det finns särskilda SNI-koder eller annat som gör att Elsäkerhetsverket kan göra skillnad. Det vanliga är att de som säljer dessa produkter även säljer produkter inom spänningsgränserna.

Enligt ovan beskrivna definitioner av vilka företag som ingår i direktiven LVD och EMC lyder kan en förenklad definition av vilka företag som ingår i det urval av företag Ramböll ska analysera vara:

"Företag som tillverkar, distribuerar och/eller importerar Elektrisk utrustning – Såsom produkter och komponenter som ska leda eller förbruka ström och som inte utgör en maskin."

Ramböll har i samråd med Elsäkerhetsverket valt att utgå från ovan beskrivna definitioner och utifrån det i nästa steg av analysen inhämta företagsdata.

2.2.1 Fokus på de tre ekonomiska aktörerna Tillverkare, Distributörer och Importörer

Då direktiven LVD och EMC framförallt klargör skyldigheter för de ekonomiska aktörerna importörer, tillverkare och distributörer på ett tydligare sätt än tidigare direktiv är det något

⁴ Samtal och e-post kontakt med Kim Reenaas, Verksjurist på Elsäkerhetsverket, september 2015

Elsäkerhetsverket efterfrågat att statistiken ska delas upp på. De ekonomiska aktörerna importörer, tillverkare och distributörer går till olika grad att finna i tillgänglig statistik. För aktören *tillverkare* finns det så kallade SNI-koder (Svensk Näringsgrensindelning) att utgå ifrån vilket Ramböll har gjort.⁵ För aktören *importör* finns det behjälplig importstatistik över vilka företag i Sverige som har haft import under det senaste året. Importstatistiken grundar sig i de tulldeklarationer som företag måste göra på uppdrag av Tullverket. Den grupp av importörer som är intressant att kartlägga utifrån direktiven är gruppen elektronikföretag inom handeln som har haft import från länder utanför EU. Där har Ramböll inhämtat data från SCB:s företagsregister från denna grupp liksom för tillverkare. För aktören distributörer finns det inga register eller SNI-koder att använda sig av varav Ramböll tillsammans med Elsäkerhetsverket kategoriserat denna grupp som elektronikföretag inom handeln import samt ej import från länder utanför EU. Det vill säga samma grupp av företag som importörerna hämtats ifrån. Urvalet av de olika aktörernas företag, definitioner och SNI-koder har gjorts i samtal med Elsäkerhetsverket, Tullverket, Naturvårdsverket, Svensk Elstandard och SCB, Statistiska Centralbyrån, enhet för SNI-koder. Ramböll har också i samtal med företag och via den webbenkät som genomförts inom uppdraget också tillfrågat företagen vilken som är deras huvudsakliga verksamhet (typ av aktör) för att komplettera den data vi har haft tillgång till från SCB.

2.3 Vilka branscher finns företagen inom?

Utifrån de SNI-koder Ramböll använt sig av har följande två branschgrupper skapas: *Tillverkning av elektronik* och *Elektronikföretag inom handeln*. I följande två tabeller redovisas vilka SNI-koder som ingår i respektive branschgrupp som Ramböll aggregerat företagen inom.

Branschgrupp 1- Tillverkning av elektronik kommer i rapporten motsvara den ekonomiska aktören *Tillverkare*.

Tabell 1 Branschgrupp 1 Tillverkning av elektronik- Tillverkare

Branschgrupp 1	Tillverkning av elektronik
SNI 2007	Uppslagstext
26	Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
27	Tillverkning av elapparatur

Branschgrupp 2- Elektronikföretag inom handeln kommer i rapporten motsvara de ekonomiska aktörerna *Importörer* och *Distributörer*.

Tabell 2 Branschgrupp 2 Elektronikföretag inom handeln- Importörer och distributörer

Branschgrupp 2	Elektronikföretag inom handeln
SNI 2007	Uppslagstext
46.141	Elektronikkomponenter, provisionshandel till företag
46.142	
46.431	Hemelektronik, elektriska hushållsmaskiner och hushållsapparater, partihandel (även Internethandel till företag)
46.432	Hemelektronik, ljudanläggningar och bildanläggningar samt videoutrustning, partihandel (även internethandel till företag)
46.434	Partihandel med elartiklar
46.435	Partihandel med fotografiska och optiska produkter

⁵ <http://www.sni2007.scb.se/>

46.510	Partihandel med datorer och kringutrustning samt programvara
46.521	Elektronikkomponenter, partihandel (även partihandel till företag)
46.522	Partihandel med teleprodukter
47.41	Specialiserad butikshandel med datorer, programvara, data- och tv-spel
47.42	Specialiserad butikshandel med telekommunikationsutrustning
47430	Hemelektronik, ljudanläggningar och bildanläggningar samt videoutrustning, butikshandel
47782	Specialiserad butikshandel med fotoutrustning

2.4 Rambölls definition av ekonomiska aktörer

Utifrån de definitioner som satts för urvalsgruppen och de SNI-koder som använts för att skapa de olika branschgrupperna har Ramböll kategoriserat de tre ekonomiska aktörerna på följande sätt:

- Tillverkare: Svenska företag som tillverkar elektroniska produkter till exempel elapparatur, datorer, elektronikvaror och optik.
- Importör: Svenska elektronikföretag inom handeln med import utanför EU.
- Distributör: Svenska elektronikföretag inom handeln med eller utan import utanför EU⁶

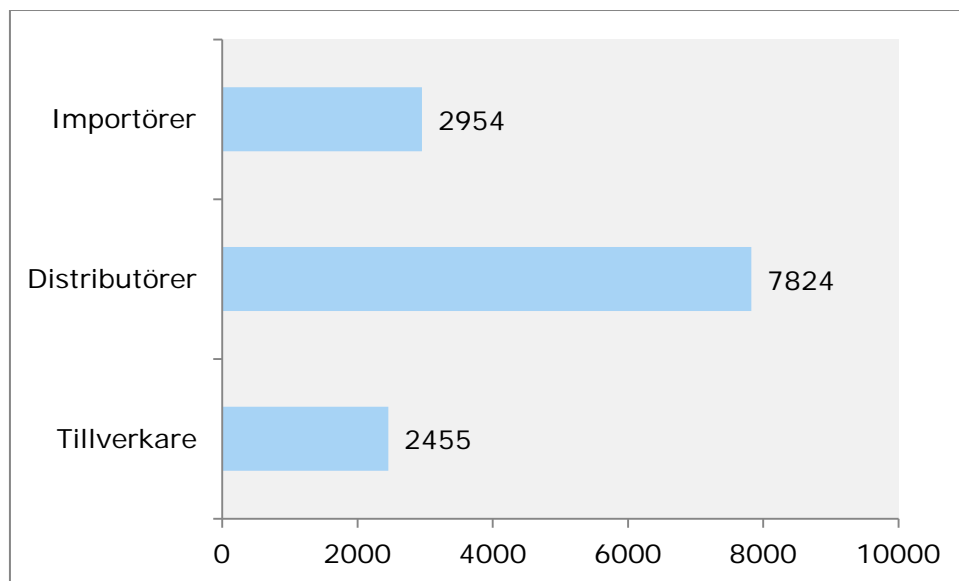
2.5 Hur många företag finns det?

Utifrån ovan skapade branschgrupper har sedan Ramböll räknat på hur många företag som ingår totalt och i respektive grupp. Totalt ingår 10 279 stycken svenska företag i den grupp av företag som innefattas av direktiven LVD och EMC. Av dessa företag är 2455 stycken *Tillverkare*, 7824 stycken *Distributörer* och 2954 stycken är *importörer*. Totalt är det ungefär 10 procent av alla tillverkningsföretag i Sverige som påverkas av direktiven EMC och LVD och endast drygt 2 procent av alla företag inom handeln som berörs.⁷

⁶ I gruppen distributörer räknas således även importörer in då distributörer ofta importerar och det är svårt att göra en gränsdragning mellan aktörernas huvudsakliga verksamhet. I beräkningar av antalet företag räknas således gruppen importörer två gånger, som importör som del i gruppen distributörer.

⁷ SCB:s Företagsdatabas 2014

Figur 1 Antal svenska företag som omfattas av direktiven LVD och EMC

Källa: SCB, Företagsregistret 2015

2.5.1 Antalet företag är inte detsamma som antalet arbetsställen

Viktigt att påpeka är att uppskattningarna för antalet företag i gemen och uppfattningar kan skifta. I detta uppdrag kartlägger Ramböll antalet företag som omfattas av direktiven, det vill säga antalet företag utifrån företagets organisationsnummer och de SNI-koder Ramböll satt tillsammans med Elsäkerhetsverket. Det ska dock inte förväxlas med antalet arbetsställen för samma branschgrupper. Ett företag kan ha flera arbetsställen under samma organisationsnummer varav uppskattningarna om populationens storlek kan skifta beroende på vilken registerdata som används.⁸ Ramböll har dock valt att kontrollera antalet företag gentemot antalet arbetsställen utifrån exakt samma SNI-koder. För konsekvensanalysen är det dock per företag som kostnaderna beräknas.

Tabell 3 Antal arbetsställen 2014

Bransch	Antal arbetsställen
Tillverkare (Tillverkning av elektronik)	2510
Distributörer & importörer (Elektronikföretag inom handeln)	9289
Totalt	11 799

Källa: SCB, Företagsregistret 2015

2.5.2 SNI-koder och antal företag

För att beräkna antalet företag har som tidigare redovisats SNI-koder använts för att skapa branscher som sedan de ekonomiska aktörerna tillverkare, distributör och importör tillfogas till. En SNI-kod är framförallt en statistisk standard för att klassificera enheter som företag och arbetsställen utifrån deras ekonomiska aktiviteter. Klassifikationen möjliggör jämförande analyser mellan branscher och över tid. Myndigheten Skatteverket ansvarar för att inhämta SNI-Koder i samband med att företagen registrerar sin verksamhet.⁹ Ett företag kan innehålla mer än en SNI-kod om till exempel de produkter som företag säljer skiljer sig avsevärt ifrån varandra. Det innebär dock inte att det finns dubletter i den av Ramböll inhämtade statistiken från SCB.¹⁰

⁸ Intervju med SCB, Företagsregistret 2015-09-30

⁹ http://www.scb.se/sv_/Dokumentation/Klassifikationer-och-standarder/Standard-for-svensk-naringsgrensindelning-SNI/ 2015-10-02

¹⁰ Intervju med SCB, Företagsregistret 2015-09-30

2.5.3 Vanligt att företagen gör fler saker

I de intervjuer och den enkätundersökning Ramböll genomfört i samband konsekvensanalysen har företagen tillfrågats vilken typ av verksamhet de bedriver för att sedan kunna kategorisera företagen som tillverkare, distributörer och importörer i analysen. Resultaten visar att företagen dels kan ha svårt att ange vad som är deras huvudsakliga verksamhet dels att de ofta gör mer än till exempel bara importera produkter.

Figur 2 Andelen företag med olika typer av verksamheter, antal anställda

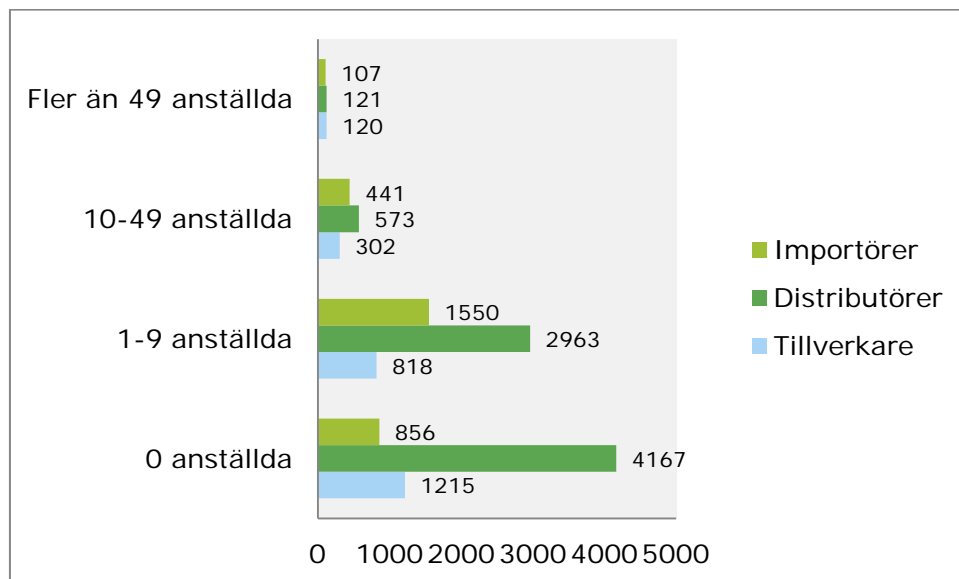
Typ av aktör	0-49 anställda	50 eller fler anställda	Totalt
Distributör	25 %	23 %	24 %
Importör	7 %	3 %	6 %
Tillverkare	9 %	7 %	9 %
Tillverkare/importör	7 %	10 %	8 %
Importör/distributör	19 %	10 %	17 %
Tillverkare/distributör	6 %	0 %	5 %
Tillverkare/importör/distributör	26 %	47 %	31 %

Källa: Enkät till elektronikföretag september 2015

2.6 Majoriteten av företagen är småföretag

Majoriteten av företagen som omfattas av direktiven är småföretag (0-49 anställda) för tillverkande företag finner vi att det största antalet företag går att finna inom gruppen 0 anställda medan det för distributörer och de importerar är vanligast att ha 1-9 anställda.

Figur 3 Storlek på företagen som omfattas av direktiven LVD och EMC, antal anställda

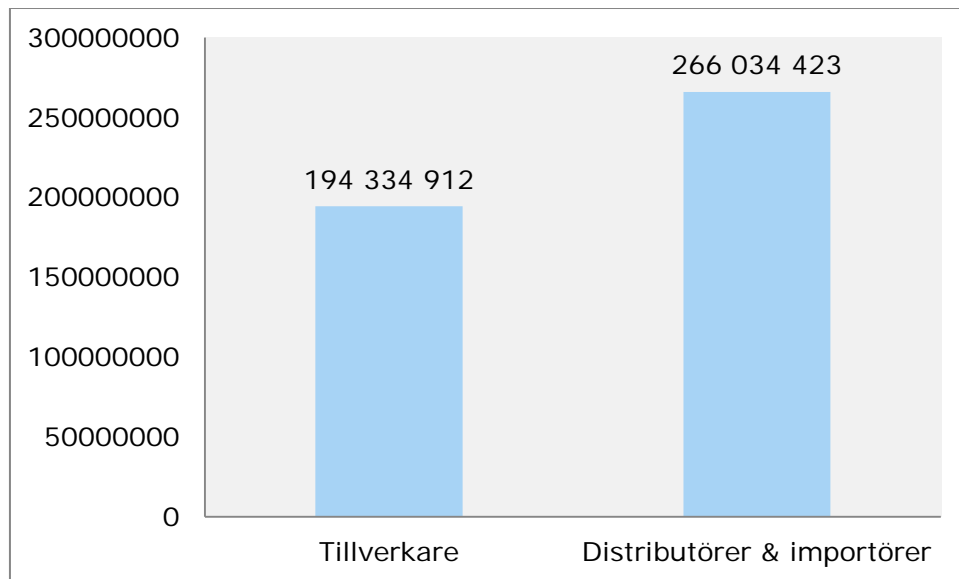
Källa Företagsregistret: SCB, Företagsregistret 2015

2.7 Hög omsättning i företagen

Ett annat sätt att mäta storleken på företagen är att se till vilken omsättning de har¹¹. Totalt omsätter samtliga aktörer som är föremål för direktiven drygt 460 miljarder sek. Distributörer och importörer omsätter tillsammans 266 miljarder sek. Tillverkarna omsätter drygt 194 miljarder sek.

¹¹ Den sammanlagda omsättningen utifrån till Skatteverket inlevererade momsdeklarationer 2014. Detta är inte fullt ut jämförbart med företagens årsredovisningsuppgifter, men ger en indikation om storleken på omsättningen. Alla har inte lämnat in uppgift för 2014 ännu, och där används äldre värden. Nyare företag kan ha verkat för kort tid för att ha lämnat uppgift. SCB, 2015

Figur 4 Aktörernas omsättning i Tkr

Källa Företagsregistret: SCB, Företagsregistret 2015

2.8 Sammanfattning Marknadsanalys Elektronikföretag

I kapitel 2 Marknadsanalys har Ramböll definierat vilka företag som åsyftas i direktivet och utifrån det skapat branschgrupper som sedan ligger till grund för statistikbearbetningen för de tre ekonomiska aktörerna tillverkare, distributör och importör.

- Urvalsgruppen för vilka företag som är aktuella för konsekvensanalysen och som ligger till grund för marknadsanalysen grundar sig i de skyldigheter direktiven EMC och LVD innehåller. Det är förhållandevis svårt att definiera företag utifrån direktiven LVD och EMC.
- Valet av företag har gjorts utifrån direktivens tydligare uppdelning mellan vilka skyldigheter de ekonomiska aktörerna tillverkare, distributör och importör har. De ekonomiska aktörerna går till olika grad att återfinna i registerbaserad data (SNI-koder).
- Utifrån de tre ekonomiska aktörerna har 2 branschgrupper skapats som de tre ekonomiska aktörerna kategoriserats in i: Branschgrupp 1: Tillverkning av elektronik (Tillverkare) och Branschgrupp 2: Elektronikföretag inom handeln (Distributörer & importörer).
- I gruppen distributörer har även importörer inräknats.
- Totalt ingår 10 279 stycken svenska företag i den grupp av företag som innefattas av direktiven LVD och EMC. Flest företag återfinns inom gruppen distributörer (7824 st). Gruppen importörer (29544 st) och gruppen tillverkare (2455 st) är ungefär lika stora.
- Majoriteten av företagen som omfattas av direktiven är småföretag med 0-49 anställda. För tillverkare och distributörer är det vanligare att driva företaget ensam (0 anställda) medan det för företag som importerar är det vanligast att ha anställda.
- Totalt omsatte företagen drygt 460 miljarder under 2014. Distributörer och importörer omsatte tillsammans 266 miljarder sek medan tillverkarna omsatte drygt 194 miljarder sek.

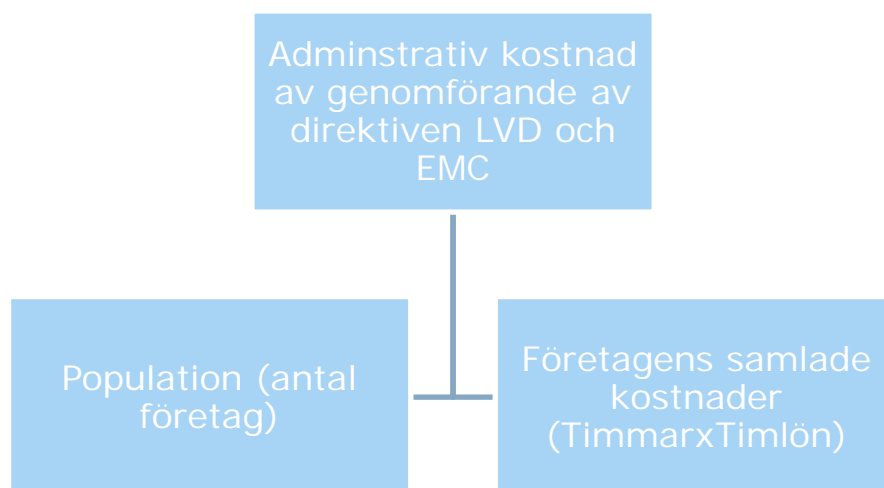
3. ADMINISTRATIVA KOSTNADER

Den andra delen i Rambölls uppdrag för Elsäkerhetsverket har bestått i att beräkna vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig och vad den innebär för företagens kostnader. Med administrativa kostnader avses i rapporten den nationella myndigheten Tillväxverkets definition av administrativa kostnader: ”De kostnader företagen har för att upprätta, lagra eller överföra information eller uppgifter som orsakas av krav i lagar, förordningar, föreskrifter eller anvisningar i allmänna råd. Investeringskostnader och avgifter ingår inte.”¹².

3.1 Beräkningsmodell- administrativa kostnader för genomförandet av direktiven LVD och EMC

Beräkningen av de administrativa kostnaderna har genomförts utifrån följande beräkningsmodell: **Population** (antalet företag som berörs av direktiven LVD och EMC) x **Företagens samlade kostnader** för att utföra det administrativa arbetet som respektive delmoment innebär totalt (Timmar x Timlön) = Administrativ kostnad

Figur 5 Beräkningsmodell- administrativa kostnader för genomförandet av direktiven LVD och EMC

3.2 Inkluderade administrativa moment

De inkluderade administrativa uppgifterna har i konsekvensanalysen grupperats i tre övergripande moment för att lättare kunna operationaliseras och användas i den enkät Ramböll använt sig för att inhämta uppskattningarna från företagen. Nedan följer de tre övergripande administrativa momenten som beräkningen av är gjorda utifrån:

- **EU-försäkran om överensstämmelse**
- **Teknisk dokumentation**
- **Administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven.**

Varje moment har brutits ner i delmoment som sedan formulerats om till en frågeställning och använts i enkäten. Varje delmoments uppskattade tid samt hur många av responderande företag som angav något av följande svarsalternativ i enkäten: *gör redan till följd av andra krav*, *ingen uppfattning* eller *försumbar tid* presenteras i detta kapitel. Avslutningsvis i kapitel 3 summeras samtliga administrativa kostnader i en matris fördelat på de tre ekonomiska aktörerna

¹² Tillväxtverket

samt att den totala kostnaden för genomförandet av direktiven för alla företag i Sverige redovisas.

3.3 Beräkningar och antaganden

De administrativa kostnaderna i konsekvensanalysen är beräknade på insamlad data från enkätundersökningen. I enkäten har företagen fått uppskatta tidsåtgången för varje administrativt delmoment. Med hjälp av dessa uppskattningar har sedan de administrativa kostnaderna per år beräknats genom att multiplicera tidsåtgången med lön.

3.3.1 Beräkningar av population

I kapitel 2, Marknadsanalys, redovisades hur stort antal företag som kommer beröras av direktiven vilket också är den population som de administrativa kostnaderna kommer beräknas på i detta kapitel. Totalt sett är det 10 279 stycken företag som ingår i populationen. Av dessa är 2455 stycken tillverkare, 2954 stycken importörer och 7824 stycken distributörer¹³.

3.3.2 Beräkningar av timmar

De administrativa kostnaderna har beräknats utifrån de tre definierade ekonomiska aktörerna: tillverkare, importör och distributör. Liksom tidigare nämnt¹⁴ är många företag i praktiken olika kombinationer av de ekonomiska aktörerna (ex. ett företag är både tillverkare och importör) vilket kan komplicera beräkningarna. Ramböll har valt att utgå från varje fråga/delmoment för att kunna använda sig av indelningen av ekonomiska aktörer och samtidigt kunna undvika dubbelräkning av enkätsvar. Genom att utgå från varje enskilt delmoment har Ramböll kunnat kontrollera för att endast de respondenter som berörs av delmomentet inkluderats i uträkningen (varje delmoment/fråga berör en specifik ekonomisk aktör/aktörer). En annan effekt av att de ekonomiska aktörerna överlappar varandra är att de uppskattningar som gjorts av delmoment som är gemensamma för flera ekonomisk aktörerna är svåra att beräkna separat för varje ekonomisk aktör utan grova antaganden eller dubbelräkning av enkätsvar. Ramböll har således valt att beräkna dessa som en gemensam genomsnittskostnad. Det vill säga att aktörernas uppskattningar av tidsåtgång blir därmed densamma. I de enkäter som företagen svarat på har de haft ett antal i förväg bestämda svarsalternativ som Elsäkerhetsverket tagit fram. Flera av dessa svarsalternativ består av uppsatta tidsintervall. Inför beräkningarna har Ramböll beräknat genomsnittet för varje intervall för att kunna räkna på tidsåtgången för respektive delmoment. Med undantag för det sista intervallet, över 50 h, som inte har någon övre gräns, utan där har Ramböll gjort bedömningen att sätta det till intervallets nedre gräns.

Genomsnitt för tidsintervaller:

- (0-5h) = 2,5h
- (6-20h) = 13h
- (21-50h) = 35,5h
- (över 50h) = 50h

De övriga tre svarsalternativen som fanns med i enkäten har Ramböll bedömt enligt nedanstående:

- Försumbar tidsåtgång = 0h
- Görs redan till följd av andra krav = 0h
- Ingen uppfattning - ej med i beräkningen

¹³ I distributörer inräknas också importörer. Således räknas gruppen två gånger. Se kapitel 2, Marknadsanalys för mer information.

¹⁴ Se avsnitt XXXX för vidare förklaring hur och i vilken utsträckning de ekonomiska aktörerna överlappar varandra.

De övriga tre svarsalternativen redovisas dock i konsekvensanalysen separat för varje delmoment för att ge en bild över hur stor andel av respondenterna som valt något av dessa alternativ.

3.3.3 Beräkningar av timlön

Den lönenivå som uppskattningarna för de administrativa kostnaderna beräknas på utgår från den dialog Ramböll har haft med branscheexperter och med ett urval av berörda företag vid insamlandet av uppgifter till analysen. Lönenivån är satt utifrån de funktioner i företagen som kommer att beröras av och som kommer realisera förändringarna av de administrativa uppgifterna utav detta slag. De administrativa kostnaderna berör olika typer av funktioner i företagen och beroende på till exempel företagets storlek kan det vara en eller flera personer som utför det administrativa arbetet i ett företag. Därmed har en genomsnittlig lönenivå per timme för de olika funktioner som kan komma att administrera detta beräknats fram vilken är den lönenivå som används i konsekvensanalysens fortsatta delar, se tabell 4. De administrativa kostnaderna kan givetvis variera beroende på vilka funktioner på företaget som inkluderas i den beräknade genomsnittlönen.¹⁵ Tabell 4 visar att de funktioner i företagen som kan komma att administrera föreskrifterna i direktiven skiljer sig åt beroende på företagets storlek, antalet anställda ett företag har. Ett mindre företag, med få anställda, har exempelvis sällan specialfunktioner i form av jurister eller produktionschefer inom företaget. I intervjuer med berörda småföretag har det framgått att det oftast är den verkställande direktören som ansvarar för att verksamheten anpassas efter nya regelförändringar och att det sedan är någon på golvet som utför de administrativa uppgifterna.

Tabell 4. Beräkning av lönenivå

Småföretag (0-9 anställda)	Timlön	Medel-storföretag (10 ≥ anställda)	Timlön
➤ VD inom tillverkning, el m.fl. ¹⁶	429kr ¹⁷	➤ Produktchef	429kr
➤ Lagerpersonal, transportledare m.fl.	251kr	➤ Företagsjurist	429kr
		➤ Lagerpersonal, transportledare m.fl.	251kr
Sammanlagt genom snitt: 358 kr i timlön			

Figurtext. Samtliga timlöner beräknade utifrån löneuppgifter hämtade från SCBs lönedatabas¹⁸.

Timlönerna baseras på bruttoinkomst för respektive yrkeskategori, för personer födda 1970-01-01, inklusive arbetsgivaravgifter och sociala avgifter¹⁹.

I konsekvensanalysen har Ramböll inte haft i uppdrag att beräkna eventuella skillnader i administrativa kostnader mellan företagen beroende på antalet anställda. Det finns dock anledning till att lyfta småföretagens risk till högre admin/overheadkostnader i och med att de saknar många av de specialfunktioner som större företag har tillgång till och därmed eventuellt behöver ta in kompetens utifrån om det inte går att lösa internt. Denna bild av att småföretagen kan komma att påverkas i högre utsträckning än medelstora och stora företag bekräftas även i genomförda intervjuer med företagarna samt i samtal med Svensk Elstandard. Exempelvis nämns det i ett flertal företagsintervjuer att mindre företag har svårigheter att kontinuerligt hålla

¹⁵ Ramböll är väl medvetna om att lönenivån kan skifta mellan olika företag och kan beräknas mer specifikt för olika företagstyper. Dock omfattar inte denna konsekvensanalys den typen av beräkningar.

¹⁶ Likställs med produktionschef i lönestatistiken

¹⁷ Yrkeskategoriernas timlöner är avrundade i heltal och differerar därmed marginellt från det sammanlagda snittet vid eventuell beräkning.

¹⁸ <http://scb.se/lonedatabasen/>

¹⁹ <https://www.verksam.se/alla-e-tjanster/rakna-ut/rakna-ut-vad-en-anstalld-kostar>

sig á jour på föreskriftsförändringar av liknande slag. Det finns inte heller möjlighet att avsätta personalresurser till den här typen av arbetsuppgifter i samma utsträckning som det gör för större företag. Större företag har oftast representanter med i internationella nätverk och kommittéer som får komma med direkta synpunkter när EU-direktiv uppdateras och rapporterar resultaten tillbaka till företaget vilket nämns vara en faktor som kan vara till fördel. I de mindre företagen hamnar det många gånger på verkställande direktörens roll att läsa in sig på föreskriftrevideringar liksom denna, vilket uppges ta mycket tid från andra uppgifter som tillfaller Vd:n.

3.4 EU-försäkran om överensstämmelse

Nedan redovisas varje delmoments uppskattade tid, kostnaden per ekonomisk aktör samt andelen respondenter som inte haft någon uppfattning om tidsåtgången alternativt inte upplevt att momentet kommer ta någon extra tid.

Upprätta EU-försäkran om överensstämmelse- engångskostnad	
<i>Enligt 4 kap. 1§. Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] om förfarandet för bedömning av överensstämmelse som avses i första stycket har visat att den elektriska utrustningen uppfyller de säkerhetskrav som avses i 4-7 §§ förordningen (1993:1068) om elektrisk materiel ska tillverkaren <u>upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse och anbringa CE-märkning.</u></i>	
Ansvarig:	Tillverkare
Uppskattad tidsåtgång per enhet:	21 h
Beräknad kostnad per enhet:	7365kr

Upprätta EU-försäkran om överensstämmelse- engångskostnad	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	31 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	17 %

Arkivera och hålla tillgänglig
<i>Enligt 4 kap. 2§.Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]) Tillverkaren ska <u>behålla den tekniska dokumentation som avses i bilaga 1 och EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att den elektriska utrustningen har släppts ut på marknaden.</u></i>

Ansvarig:	Tillverkare
Uppskattad tidsåtgång:	1h
Beräknad kostnad per år:	481 kr

Arkivera och hålla tillgänglig	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	20 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	23 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

Arkivera en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse	
<p><i>Enligt 4 kap. 18§. Under tio år efter det att den elektriska utrustningen har släppts ut på marknaden ska importören hålla en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna och se till att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.</i></p>	
Ansvarig:	Importör
Uppskattad tidsåtgång:	1h
Beräknad kostnad per år:	385 kr

Arkivera en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	14 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	14 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

Ge ut till myndighet på begäran

Enligt 4 kap. 2§.Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]
Tillverkaren ska **behålla den tekniska dokumentation som avses i bilaga 1 och EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att den elektriska utrustningen har släppts ut på marknaden.**

Enligt 4 kap. 18§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]
Under tio år efter det att den elektriska utrustningen har släppts ut på marknaden ska importören hålla en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna och se till att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen

Ansvarig:	tillverkare och importör
Uppskattad tidsåtgång för ek. aktör:	6h
Beräknad kostnad för ek. aktör och år:	2 160kr

Ge ut till myndighet på begäran	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	20 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	24 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

3.5 Teknisk dokumentation

Utarbeta den tekniska dokumentationen - engångskostnad	
Enligt 4 kap 1§. Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] Tillverkaren ska utarbete den tekniska dokumentation som avses i bilaga 1 och utföra eller låta utföra förfarandet för bedömning av överensstämmelse som avses i bilaga 1.	
Ansvarig:	tillverkare
Uppskattad tidsåtgång per enhet:	77h
Beräknad kostnad per enhet:	27 580kr

Utarbeta den tekniska dokumentationen - engångskostnad	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	12 %

Andel som svarat alternativet i enkäten:	18 %
➤ Ingen uppfattning	

Hålla tillgänglig och arkivera teknisk dokumentation

Enligt 4 kap. 2§.2st Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]) Tillverkaren ska **behålla den tekniska dokumentation som avses i bilaga 1 och EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att den elektriska utrustningen har släppts ut på marknaden.**

Ansvarig:	tillverkare
Uppskattad tidsåtgång:	5h
Beräknad kostnad per år:	1708kr

Hålla tillgänglig och arkivera teknisk dokumentation

Andel som har svarat något av nedanstående alternativ

- Försumbar tidsåtgång
- Görs redan till följd av andra krav

19 %

Andel som svarat alternativet i enkäten:

- Ingen uppfattning

19 %

Ge till myndighet på begäran

Enligt 4 kap. 2§.Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] Tillverkaren ska **behålla den tekniska dokumentation som avses i bilaga 1 och EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att den elektriska utrustningen har släppts ut på marknaden.**

Enligt 4 kap. 18§. Under tio år efter det att den elektriska utrustningen har släppts ut på marknaden ska importören hålla en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna och **se till att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen**

Ansvarig:	tillverkare och importör
-----------	--------------------------

Uppskattad tidsåtgång för ek.aktör ²⁰ :	3h
Beräknad kostnad för ek. aktör och år:	966kr

Ge till myndighet på begäran	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	22 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	24 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

Kontroll av upprättandet av teknisk dokumentation

*Enligt 4 kap 11§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] Importören släpper ut elektrisk utrustning på marknaden ska den se till att tillverkaren har utfört förfarandet för bedömning av överensstämmelse. **Importören ska se till att tillverkaren har upprättat den tekniska dokumentationen**, och den elektriska utrustningen är försedd med CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs samt att tillverkaren har uppfyllt kraven i 5-6 §§.*

Ansvarig:	Importör
Uppskattad tidsåtgång:	40h
Beräknad kostnad per år:	13852kr

Kontroll av upprättandet av teknisk dokumentation	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	20 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	23 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

3.6 Administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven.

²⁰ Visar delmomentets genomsnittliga tid per ek.aktör. eftersom de beräknats ha samma tidsåtgång. De båda ek.aktörernas (tillverkare och importörer) uppskattningar har slagits samman av den anledningen att många företag i praktiken är kombinationer av dessa och därmed svåra att särskilja och beräkna separat.

Granskning och vid behov registerföring	
<p>Enligt 4 kap. 16§. Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] När det anses lämpligt med tanke på de risker som elektrisk utrustning utgör ska importören för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet utföra slumpvis provning av elektrisk utrustning som tillhandahålls på marknaden, granska och <u>vid behov registerföra inkomna klagomål, elektrisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av elektrisk utrustning</u> samt informera distributörerna om all sådan övervakning.</p>	
Ansvarig:	tillverkare, importör
Uppskattad tidsåtgång för ek.aktör:	47h
Beräknad kostnad för ek.aktör och år:	16972kr

Granskning och vid behov registerföring	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	17 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	29 %

Informera distributörerna om övervakning	
<p>Enligt 4 kap 3§. När det anses lämpligt med tanke på de risker som elektrisk utrustning utgör ska tillverkaren, för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet, utföra slumpvis provning av elektrisk utrustning som tillhandahålls på marknaden, granska och <u>vid behov registerföra inkomna klagomål, utrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av utrustning samt informera distributörerna om all sådan övervakning.</u></p>	
<p>Enligt 4 kap. 16§. Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] När det anses lämpligt med tanke på de risker som elektrisk utrustning utgör ska importören för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet utföra slumpvis provning av elektrisk utrustning som tillhandahålls på marknaden, granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, elektrisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av elektrisk utrustning <u>samt informera distributörerna om all sådan övervakning.</u></p>	
Ansvarig:	tillverkare och importör
Uppskattad tidsåtgång:	37h
Beräknad kostnad per år:	13 102 kr

Informera distributörerna om övervakning	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	20 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	33 %

Ge ut information om leverans	
<p><i>Enligt 4 kap. 26§. En ekonomisk aktör ska kunna ge information om</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a. ekonomiska aktörer som har levererat elektrisk utrustning till dem, och</i> <i>b. ekonomiska aktörer som de har levererat elektrisk utrustning till.</i> <p><i>Informationen ska kunna ges i tio år efter det att de har fått den elektriska utrustningen levererad och i tio år efter det att de har levererat den elektriska utrustningen.</i></p>	
Ansvarig:	Tillverkare, importör, distributör
Uppskattad tidsåtgång för ek. aktör:	4h
Beräknad kostnad för ek. aktör per år:	1 431kr

Ge ut information om leverans	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	21 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	32 %

3.7 Sammanfattning administrativa kostnader för elektronikföretagen

Matrisen nedan summerar ovanstående delmomentsberäkningar samt visar de totala kostnaderna för respektive ekonomisk aktör i Sverige.

Tabell 5. Företagens sammanlagda administrativa kostnader uppdelat per ekonomisk aktör

	Tillverkare Genomsnittlig tidsåtgång	Importör Genomsnittlig tidsåtgång	Distributör Genomsnittlig tidsåtgång
EU-försäkran om överensstämmelse			
Upprätta dokumentation-engångskostnad	21 ²¹		
Arkivera och hålla tillgänglig	1		
Arkivera en kopia		1	
Ge ut till myndigheter på begäran	6	6	
Teknisk dokumentation			
Upprätta dokumentation-engångskostnad	77		
Hålla tillgänglig och arkivera	5		
Ge till myndigheterna på begäran	3	3	
Kontroll av upprättandet		39	
Administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven.			
Granskning och vid behov registerföring	47	47	
Informera distributörerna om sådan övervakning	37	37	
Ge ut information om leverans	4	4	4
Total genomsnittlig admin. kostnad per ek. aktör:	36 818kr + 7 363kr x EU-försäkran 27 572kr x teknisk dok.	48 840 kr	1 431kr
Total admin. kost alla företag i Sverige:	176 155 366 ²²	144 273 132kr	1 119 473k ²³

²¹ Matrisen visar den genomsnittliga tidsåtgången per delmoment, avrundat till närmaste heltal.

²² Beräknat utifrån antagandet om att företagen i snitt upprättar en EU försäkran om överenskommelse/år och utarbetar ett tekniskt dokument/år

²³ Inkluderar alla företag som håller på med handel av elektronik, vilket betyder att en del av dessa återfinns även bland importörerna

Sammanfattning administrativa kostnader

- En relativt hög andel av respondenterna har uppskattat att revideringarna inte kommer att medför några merkostnader alternativt att de inte har någon uppfattning. Något som även bekräftas i de intervjuer som Ramböll genomfört med ett urval företagare.
- I intervjuerna vittnar företagarna om att de i låg utsträckning mäter administrativa förändringar i den här storleken. Oftast görs det i samband med mer omfattande tekniska förändringar.
- Flera medel- och storföretagare har i intervju uppgett att de redan utför många av de delmoment som tas upp i enkäten till följd av att deras elektroniska produkter och komponenter faller in under flera direktiv exempelvis RoHS (Restriction of Hazardous Substances Directive).
- I intervjuerna har företagarna varit eniga om att revideringarna är mest fördelaktiga för slutkonsumenten som exempelvis uttrycks få en ökad spårbarhet av produkt. Ett antal medel- och storföretagare uppger att revideringarna kan ge upphov till ökad reflektion var i produktionskedjan företaget är och vilka man har runtomkring sig.
- Intervjuerna tyder även på att både medel- och storföretagare bedömer att förändringar som dessa först och främst drabbar småföretagare, i och med att de inte har samma möjlighet att inhämta information om direktivuppdateringar. I de mindre företagen är det ofta Vd:n som måste ta reda på hur förändringarna kommer påverka företaget vilket oftast är mycket tidskrävande uppges det i intervju.
- Enligt Rambölls beräkningar är det tillverkarna som kommer ha de högsta administrativa kostnaderna till följd av revideringarna vilket skulle kunna förklaras med att de är den ekonomiska aktör som berörs av flest delmoment. Det är upprättandet av den tekniska dokumentationen som tillverkarna angett som det mest tidskrävande delmomentet.
- För importörerna är det främst, administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven, som uppskattas som den mest kostsamma delen i de nya föreskrifterna
- Distributörerna är den ekonomiska aktör som får lägst merkostnader, i och med att de endast berörs av ett delmoment (att kunna lämna ut information om ekonomiska aktörer som de levererat elektrisk utrustning *till* samt ekonomiska aktörer som levererat *till dem*).

4. ÖVRIGA KOSTNADER OCH KONSEKVENSER

4.1 Inkluderade övriga kostnader

Ramböll har i samråd med Elsäkerhetsverket identifierat revideringarna i föreskrifterna som medför eventuella merkostnader för berörda företag. I arbetet med att utforma enkäten har revideringarna operationaliserats och formulerats till ett antal frågeställningar/delmoment. Ramböll har grupperat delmomenten under nedanstående sex övergripande moment:

- Bedömning av överensstämmelse
- CE märkning
- Skadeförebyggande arbete-kontroller
- Identifieringsmärkning
- Kontaktuppgifter
- Bruksanvisning och säkerhetsinformation

Totalt inrymmer de övriga kostnaderna 11 stycken delmoment som berör olika ek. aktörer. Således har Ramböll utgått från varje enskild delmoment/frågeställning för att kunna dela upp kostnaderna på de ekonomiska aktörerna.

4.2 Beräkningar och antaganden

De övriga kostnaderna har beräknats enligt samma principer som administrativa kostnader med skillnaden att företagen har gjort direkta uppskattningar av hur stora kostnader varje delmoment kommer medföra per år, uttryckt i tkr. Det betyder att lönenivåerna inte är med i uträkningen.

I och med att svarsalternativen har varit uttryckt i intervaller har Ramböll tagit snittet ur varje intervall med undantag för det sista alternativet där Ramböll gjort bedömningen att använda den nedre gränsen i intervallet (se nedan).

0-10tkr = 5tkr

10-50tkr = 30tkr

50-150tkr = 100tkr

150-300tkr = 225tkr

över 300tkr = 300 tkr

Resterande svarsalternativ har bedömts enligt nedan:

Försumbar kostnad= 0 kr

Görs redan till följd av andra krav= 0kr

Ingen uppfattning = ej med i beräkningen

Varje delmoment har sedan beräknats och sammanställts utifrån de tre ekonomiska aktörerna och redovisas i följande avsnitt.

4.3 Bedömning av överensstämmelse

I följande avsnitt redogörs för vilken ekonomisk aktör som ska utföra delmomentet samt den kostnad som det innebär. Utöver det presentas andelen respondenter som inte haft någon uppfattning om tidsåtgången alternativt inte upplevt att momentet kommer ta någon extra tid.

Utföra eller låta utföra förfarande för bedömning av överensstämmelse
--

<i>Enligt 4 kap. 1§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄKFS2016:1 Tillverkaren ska utarbeta den tekniska dokumentation som avses i bilaga 1 och utföra <u>eller låta utföra förfarandet för bedömning av överensstämmelse</u> som avses i bilaga 1.</i>	
Ansvarig:	Tillverkare
Beräknad kostnad per år:	86 250kr

Utföra eller låta utföra förfarande för bedömning av överensstämmelse	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	16 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	16 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

Kontroll av att tillverkaren utfört bedömning av överensstämmelse	
<i>Enligt 4 kap. 11§. Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS2016:1] <u>Innan importören släpper ut elektrisk utrustning på marknaden ska den se till att tillverkaren har utfört förfarandet för bedömning av överensstämmelse.</u> Importören ska se till att tillverkaren har upprättat den tekniska dokumentationen, och den elektriska utrustningen är försedd med CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs samt att tillverkaren har uppfyllt kraven i 5-6 §§.</i>	
Ansvarig:	Importör
Beräknad kostnad per år:	62 347 kr

Kontroll av att tillverkaren utfört bedömning av överensstämmelse	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	17 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	18 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

4.4 CE-märkning

Anbringa CE-märkning (granska och verifiera föreskrifter för produkten, se till att de uppfylls, dokumentera, markera produkterna som CE-godkända
--

<p><i>Enligt 4 kap. 1§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] Om förfarandet för bedömning av överensstämmelse som avses i första stycket har visat att den elektriska utrustningen uppfyller de säkerhetskrav som avses i 4-7 §§ förordningen (1993:1068) om elektrisk materiel ska tillverkaren upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse <u>och anbringa CE-märkning.</u></i></p>	
Ansvarig:	Tillverkare
Beräknad kostnad per år:	99 886kr

Anbringa CE-märkning (granska och verifiera föreskrifter för produkten, se till att de uppfylls, dokumentera, markera produkterna som CE-godkända)	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	13 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	15 %

Kontrollera att utrustningen är försedd med CE-märkning	
<p><i>Enligt 4 kap. 11§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] <u>Innan importören släpper ut elektrisk utrustning på marknaden ska den se till att tillverkaren har utfört förfarandet för bedömning av överensstämmelse. Importören ska se till att tillverkaren har upprättat den tekniska dokumentationen, och den elektriska utrustningen är försedd med CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs samt att tillverkaren har uppfyllt kraven i 5-6 §§.</u></i></p> <p><i>Enligt 4 kap. 20§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] <u>Innan distributörerna tillhandahåller elektrisk utrustning på marknaden ska de kontrollera att utrustningen är försedd med CE-märkning, att den åtföljs av de dokument som krävs och av bruksanvisningar och säkerhetsinformation på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i den medlemsstat där den elektriska utrustningen ska tillhandahållas på marknaden samt att tillverkaren och importören har uppfyllt kraven i 5-6 §§ respektive 14 §.</u></i></p>	
Ansvarig:	Importör och distributör
Beräknad kostnad för ek.aktör per år:	37 639kr

Kontrollera att utrustningen är försedd med CE-märkning	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	31 %

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	
Andel som svarat alternativet i enkäten:	13 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

4.5 Skadeförebyggande arbete- Kontroller

Se till att det finns rutiner för att serietillverkningen fortsätter att leva upp till kraven, var god ange årlig kostnad	
<p>Enligt 4 kap. 3§. <i>Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]</i> <u>Tillverkaren ska se till att det finns rutiner som garanterar att serietillverkningen fortsätter att överensstämma med kraven.</u> Det ska också tas vederbörlig hänsyn till ändringar i den elektriska utrustningens konstruktion eller egenskaper och ändringar i de harmoniserade standarder som avses i 3 kap. 1 § de internationella eller nationella standarder som avses i 3 kap. 2-3 §§ eller i andra tekniska specifikationer som det hänvisas till vid försäkran om överensstämmelse för den elektriska utrustningen.</p>	
Ansvarig:	Tillverkare
Beräknad kostnad per år:	62059kr

Se till att det finns rutiner för att serietillverkningen fortsätter att leva upp till kraven, var god ange årlig kostnad	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	16 %
Andel som svarat alternativet i enkäten:	27 %
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	

Utföra slumpvis provning av de elektriska produkterna och komponenterna som tillhandahålls på marknaden.
<p>Enligt 4 kap. 3§ 2 st. <i>Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]</i> <u>När det anses lämpligt med tanke på de risker som elektrisk utrustning utgör ska tillverkaren, för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet, utföra slumpvis provning av elektrisk utrustning som tillhandahålls på marknaden,</u> granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, utrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av utrustning samt informera distributörerna om all sådan övervakning.</p>
<p>Enligt 4 kap. 16§. <i>Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]</i> När det anses lämpligt med tanke på de risker som elektrisk utrustning utgör ska importören för att skydda</p>

<i>konsumenternas hälsa och säkerhet utföra slumpvis provning av elektrisk utrustning som tillhandahålls på marknaden, granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, elektrisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av elektrisk utrustning samt informera distributörerna om all sådan övervakning</i>	
Ansvarig:	tillverkare och importör
Beräknad kostnad för ek. aktör per år:	37 639kr

Utföra slumpvis provning av de elektriska produkterna och komponenterna som tillhandahålls på marknaden.	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	24%
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	22%

4.6 Identifiering (exempelvis typnummer, partinummer, serienummer alt. motsvarande information)

Se till att fullständig identifieringsmärkning finns på produkten eller komponenten eller, i tillämpliga fall, på förpackningen eller medföljande dokument	
<i>Enligt 4 kap. 4§. Tillverkaren ska se till att den elektriska utrustning som de har släppt ut på marknaden är försedd med typnummer, partinummer, serienummer eller annan identifieringsmärkning eller, om detta inte är möjligt på grund av utrustningens storlek eller art, se till att den erforderliga informationen lämnas på förpackningen eller i ett medföljande dokument.</i>	
Ansvarig:	tillverkare
Beräknad kostnad per år:	45 658 kr

Se till att fullständig identifieringsmärkning finns på produkten eller komponenten eller, i tillämpliga fall, på förpackningen eller medföljande dokument	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	20%

Andel som svarat alternativet i enkäten:	22%
➤ Ingen uppfattning	

Kontroll av att fullständig identifieringsmärkning finns på produkten eller komponenten eller, i tillämpliga fall, på förpackningen eller i medföljande dokument.	
<p>Enligt 4 kap. 11§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1] Innan importören släpper ut elektrisk utrustning på marknaden ska den se till att tillverkaren har utfört förfarandet för bedömning av överensstämmelse. <u>Importören ska se till att tillverkaren har upprättat den tekniska dokumentationen, och den elektriska utrustningen är försedd med CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs samt att tillverkaren har uppfyllt kraven i 5-6 §§.</u></p> <p>Enligt 4 kap. 20§. <u>Innan distributörerna tillhandahåller elektrisk utrustning på marknaden ska de kontrollera att utrustningen är försedd med CE-märkning, att den åtföljs av de dokument som krävs och av bruksanvisningar och säkerhetsinformation på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i den medlemsstat där den elektriska utrustningen ska tillhandahållas på marknaden samt att tillverkaren och importören har uppfyllt kraven i 5-6 §§ respektive 14 §.</u></p>	
Ansvarig:	importör och distributör
Beräknad kostnad för ek. aktör per år:	31 711kr

Kontroll av att fullständig identifieringsmärkning finns på produkten eller komponenten eller, i tillämpliga fall, på förpackningen eller i medföljande dokument.	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
➤ Försumbar tidsåtgång	30%
➤ Görs redan till följd av andra krav	
Andel som svarat alternativet i enkäten:	12%
➤ Ingen uppfattning	

4.7 Kontaktuppgifter

Anbringa namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärken samt postadress på produkten eller komponenten eller i tillämpliga fall på förpackningen eller i medföljande dokument.
<p>Enligt 4 kap. 5§. <u>Tillverkaren ska ange sitt namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärke samt den postadress på vilken de kan kontaktas på den elektriska utrustningen, eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller i ett dokument som följer med den elektriska utrustningen. Den angivna adressen ska ange en enda kontaktpunkt där tillverkaren kan kontaktas. Kontaktuppgifterna ska anges på ett språk som lätt kan förstås av slutanvändarna och marknadskontrollmyndigheterna.</u></p>

Enligt 4 kap. 13§ Importörerna ska ange sitt namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärke samt den postadress på vilken de kan kontaktas på den elektriska utrustningen, eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller i ett dokument som följer med den elektriska utrustningen. Kontaktuppgifterna ska anges på ett språk som lätt kan förstås av slutanvändarna och marknadskontrollmyndigheterna.

Ansvarig:	tillverkare och importör
Beräknad kostnad för ek. aktör per år:	40 614 kr

Anbringa namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärken samt postadress på produkten eller komponenten eller i tillämpliga fall på förpackningen eller i medföljande dokument.

Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	23%
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	19%

Kontrollera att tillverkarens kontaktuppgifter finns på produkten/komponenten eller medföljer

Enligt 4 kap. 11§. Innan importören släpper ut elektrisk utrustning på marknaden ska den se till att tillverkaren har utfört förfarandet för bedömning av överensstämmelse. Importören ska se till att tillverkaren har upprättat den tekniska dokumentationen, och den elektriska utrustningen är försedd med CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs samt att tillverkaren har uppfyllt kraven i 5-6 §§.

Enligt 4 kap. 20§. Innan distributörerna tillhandahåller elektrisk utrustning på marknaden ska de kontrollera att utrustningen är försedd med CE-märkning, att den åtföljs av de dokument som krävs och av bruksanvisningar och säkerhetsinformation på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i den medlemsstat där den elektriska utrustningen ska tillhandahållas på marknaden samt att tillverkaren och importören har uppfyllt kraven i 5-6 §§ respektive 14 §.

Ansvarig:	importör och distributör
Beräknad kostnad för ek. aktör per år:	27 015kr

Kontrollera att tillverkarens kontaktuppgifter finns på produkten/komponenten eller medföljer	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	27%
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	19%

4.9 Bruksanvisning och säkerhetsinformation (på svenska)

Upprätta, kontrollera, komplettera och översätta bruksanvisning om säkerhetsinformation om produkterna/komponenterna.	
<p>Enligt 4 kap. 6§. Tillverkaren ska se till att den elektriska <u>utrustningen åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsinformation på svenska</u>. Sådana bruksanvisningar och sådan säkerhetsinformation liksom alla etiketter ska vara tydliga och lättbegripliga.</p> <p>Enligt 4 kap. 11§. Innan importören släpper ut elektrisk utrustning på marknaden ska den <u>se till att tillverkaren har utfört förfarandet för bedömning av överensstämmelse. Importören ska se till att tillverkaren har upprättat den tekniska dokumentationen, och den elektriska utrustningen är försedd med CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs samt att tillverkaren har uppfyllt kraven i 5-6 §§.</u></p> <p>Enligt 4 kap. 14§. <u>Importören ska se till att den elektriska utrustningen åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsinformation på svenska.</u></p>	
Ansvarig:	tillverkare och importör
Beräknad kostnad för ek. aktör per år:	76 721kr

Upprätta, kontrollera, komplettera och översätta bruksanvisning om säkerhetsinformation om produkterna/komponenterna.	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	17%
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	15%

Kontroll av att komplett bruksanvisning och säkerhetsinformation medföljer	
<p><i>Enligt 4 kap. 20§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]</i> <u>Innan distributörerna tillhandahåller elektrisk utrustning på marknaden ska de kontrollera att utrustningen är försedd med CE-märkning, att den åtföljs av de dokument som krävs och av bruksanvisningar och säkerhetsinformation på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i den medlemsstat där den elektriska utrustningen ska tillhandahållas på marknaden samt att tillverkaren och importören har uppfyllt kraven i 5-6 §§ respektive 14 §.</u></p> <p><i>Enligt 4 kap. 22§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektrisk utrustning [ELSÄK-FS 2016:1]</i> Distributörer som anser eller har skäl att tro att elektrisk utrustning som de har tillhandahållit på marknaden inte överensstämmer med detta direktiv ska försäkra sig om <u>att nödvändiga korrigerande åtgärder vidtas för att få utrustningen att överensstämma med kraven eller, om så är lämpligt, för att dra tillbaka eller återkalla den.</u> Om den elektriska utrustningen utgör en risk ska distributörerna dessutom omedelbart underrätta de behöriga myndigheterna i de medlemsstater på vilkas marknad de har tillhandahållit den elektriska utrustningen, och lämna uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.</p>	
Ansvarig:	Distributör
Beräknad kostnad per år:	40 740kr

Kontroll av att komplett bruksanvisning och säkerhetsinformation medföljer	
Andel som har svarat något av nedanstående alternativ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Försumbar tidsåtgång ➤ Görs redan till följd av andra krav 	25%
Andel som svarat alternativet i enkäten:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ingen uppfattning 	21%

4.10 Sammanfattning övriga kostnader

I följande matris sammanfattas de övriga kostnaderna, tabell 6.

Tabell 6. Genomsnittlig kostnad för de olika delmomenten

	Tillverkare Genomsnittlig kostnad (kr)	Importör Genomsnittlig kostnad (kr)	Distributör Genomsnittlig kostnad (kr)
Bedömning av överensstämmelse			
Utföra eller låta utföra förfarande för bedömning av överensstämmelse	86 250		
Kontroll av att tillverkaren utfört bedömning av överensstämmelse		62 347	
CE-märkning			
Anbringa CE-märkning (granska och verifiera föreskrifter för produkten, se till att de uppfylls, dokumentera, markera produkterna som CE-godkända)	99 886		
Kontrollera att utrustningen är försedd med CE-märkning		37 639	37 639
Skadeförebyggande åtgärder och kontroller			
Se till att det finns rutiner för att serietillverkningen fortsätter att leva upp till kraven, var god ange årlig kostnad	62059		
Utföra slumpvis provning av de elektriska produkterna och komponenterna som tillhandahålls på marknaden	37 639	38 879	
Identifiering (exempelvis typnummer, partinummer, serienummer alt. motsvarande information)			
Se till att fullständig identifieringsmärkning finns på produkten eller komponenten eller, i tillämpliga fall, på förpackningen eller medföljande dokument	45 658		
Kontroll av att fullständig identifieringsmärkning finns på produkten eller komponenten eller, i tillämpliga fall, på förpackningen eller i medföljande dokument		31 711	31 711
Kontaktuppgifter			
Anbringa namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärken samt postadress på produkten eller komponenten eller i tillämpliga fall på	40 614	40 614	

förpackningen eller i medföljande dokument			
Kontrollera att tillverkarens kontaktuppgifter finns på produkten/komponenten eller medföljer		27 015	27 015
Bruksanvisning och säkerhetsinformation (på svenska)			
Upprätta, kontrollera, komplettera och översätta bruksanvisning om säkerhetsinformation om produkterna/komponenterna.	76 721	76 721	
Kontroll av att komplett bruksanvisning och säkerhetsinformation medföljer			40 740
Total genomsnittlig övrig kostnad per ek. aktör:	311 302	314 926	137105
Total övrig kostnad alla företag i Sverige:	764 246 410	1 072 709 520	930 291 404

Sammanfattning övriga kostnader

- Enligt Rambölls beräkningar är det importörerna som totalt sett får de högsta övriga kostnaderna av de ekonomiska aktörerna. Det är framförallt delmomenten där importören ska kontrollera att tillverkaren utfört bedömning av överensstämmelse samt kontrollen att bruksanvisning och säkerhetsinformation åtföljer produkten/komponenterna som angetts vara kostsamma för företagen.
- Distributörerna har det minsta antalet delmoment och deras kostnader är därmed inte så höga som för de andra ekonomiska aktörerna. Det som uppges vara mest kostsamt av deras delmoment är kontrollen av att de elektriska produkterna och komponenterna är försedd med CE-märkning samt att kontrollera att komplett bruksanvisning och säkerhetsinformation medföljer.
- Anbringa CE-märkning har tillverkarna uppgett vara ett kostsamma momenten i relation till resten av delmomenten. Liksom att utföra eller låta utföra förfarande för bedömning av överensstämmelse även bedömts ge ökade merkostnader. I intervju med medel- och storföretagare anger intervjupersonerna dock att de redan utför dessa moment till följd av tidigare uppdateringar av EU-direktiv som berört samma produkter/komponenter.
- Flera av företagarna som Ramböll intervjuat (framförallt medel- och storföretag) uppger att förändringarna i föreskrifterna är förhållandevis små och att det inte kommer att påverka företaget i någon större utsträckning.
- Många företagare framhäver i intervjuerna att revideringarna främst ger ett förtydligande i vilken ekonomisk aktör som bär vilket ansvar samt att rollen som distributör är ny för dem.
- Utförda intervjuer ger bilden av att småföretag har låg kännedom om de nya föreskrifterna och hur de kommer beröras av dem. Många av småföretagen uppger i intervju att det ofta upplever en brist på information vid likande händelser. Idag uppger småföretagen att de främst hämtar information från kollegor inom elektronikbranschen alternativt får de information från ex. branschorganisation eller andra nätverk som de är medlemmar i.

5. SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER

5.1 Slutsatser

Nedan följer de slutsatser Ramböll har kunnat identifiera i arbetet med konsekvensanalysen.

- 5.1.1 En utmaning att beräkna de aktuella företagen för genomförandet av direktiven LVD och EMC
Som konsekvensanalysens första del, Marknadsanalys, visade var det en utmaning att hitta urvalsgruppen för vilka företag, populationen, som är aktuella för konsekvensanalysens olika delar. Analysens population grundar sig i de skyldigheter direktiven EMC och LVD innehåller och vilka företag som är aktuella för direktiven. Det är förhållandevis svårt att definiera företag utifrån direktiven LVD och EMC varav en relativt bred definition behövdes användas. Valet av vilka företag som skulle ingå har framförallt gjorts utifrån direktivens tydligare uppdelning mellan vilka skyldigheter de ekonomiska aktörerna tillverkare, distributör och importör har. De ekonomiska aktörerna går till olika grad att återfinna i registerbaserad data (SNI-koder). Utifrån de tre ekonomiska aktörerna skapades 2 branschgrupper som de tre ekonomiska aktörerna sedan kategoriserades in i: Branschgrupp 1: Tillverkning av elektronik (Tillverkare) och Branschgrupp 2: Elektronikföretag inom handeln (Distributörer & importörer). I gruppen distributörer räknades även importörer in i då det är svårt för företagets själva att skilja på dessa två grupper. Evidensbasen för konsekvensanalysen var förhållandevis god det var däremot en utmaning för företagen själva att göra uppskattningar av tid och kostnader. Något även analysen visar då ett flertal angett att kostnaderna dels är försumbara alternativt att de redan idag gör mycket av det som föreskrifterna avser.
- 5.1.2 Direktiven avgränsade mot en relativt liten grupp företag i Sverige men med stor omsättning
Det är relativt få företag i Sverige som berörs av genomförandet av direktiven. Ungefär 10 procent av alla tillverkningsföretag och drygt 2 procent av alla företag inom handeln. Totalt sett är det 10 279 företag inom tillverkning av elektronik och elektronikföretag inom handeln som berörs. Flest företag återfinns inom gruppen distributörer (7824 st). Gruppen importörer (29544 st) och gruppen tillverkare (2455 st) är ungefär lika stora. Majoriteten av företagen som omfattas av direktiven är småföretag med 0-49 anställda. För tillverkare och distributörer är det vanligare att driva företaget ensam (0 anställda) medan det för företag som importerar är det vanligast att ha anställda. Totalt omsatte företagen drygt 460 miljarder under 2014. Distributörer och importörer omsatte tillsammans 266 miljarder sek medan tillverkarna omsatte drygt 194 miljarder sek.
- 5.1.3 Få företag tror på större administrativa merkostnader
En relativt hög andel av respondenterna har uppskattat att revideringarna inte kommer att medför några merkostnader alternativt att de inte har någon uppfattning. Något som även bekräftas i de intervjuer som Ramböll genomfört med ett urval företagare. En relativt hög andel av respondenterna har uppskattat att revideringarna inte kommer att medför några merkostnader alternativt att de inte har någon uppfattning. Något som även bekräftas i de intervjuer som Ramböll genomfört med ett urval företagare. I intervjuerna vittnar företagarna om att de i låg utsträckning mäter administrativa förändringar i den här storleken. Oftast görs det i samband med mer omfattande tekniska förändringar. Flera medel- och storföretagare har i intervju uppgett att de redan utför många av de delmoment som tas upp i enkäten till följd av att deras elektroniska produkter och komponenter faller in under flera direktiv exempelvis RoHS (Restriction of Hazardous Substances Directive).
- 5.1.4 Tydlighet gör det mer fördelaktigt för slutkonsumenten
I intervjuerna har företagarna varit eniga om att revideringarna är mest fördelaktiga för slutkonsumenten som exempelvis uttrycks få en ökad spårbarhet av produkt. Ett antal medel-

storföretagare uppger att revideringarna kan ge upphov till ökad reflektion var i produktionskedjan företaget är och vilka man har runtomkring sig.

5.1.5 Småföretag har störst utmaningar

Intervjuerna tyder även på att både medel- och storföretagare bedömer att förändringar som dessa först och främst drabbar småföretagare, i och med att de inte har samma möjlighet att inhämta information om direktivuppdateringar. I de mindre företagen är det ofta Vd:n som måste ta reda på hur förändringarna kommer påverka företaget vilket oftast är mycket tidskrävande uppges det i intervju. Utförda intervjuer ger också bilden av att småföretag har låg kännedom om de nya föreskrifterna och hur de kommer beröras av dem. Många av småföretagen uppger i intervju att det ofta upplever en brist på information vid likande händelser. Idag uppger småföretagen att de främst hämtar information från kollegor inom elektronikbranschen alternativt får de information från ex. branschorganisation eller andra nätverk som de är medlemmar i.

5.1.6

Tillverkarna kommer ha högst administrativa kostnader- importörerna högst övriga kostnader Enligt Rambölls beräkningar är det tillverkarna som kommer ha de högsta administrativa kostnaderna till följd av revideringarna vilket skulle kunna förklaras med att de är den ekonomiska aktör som berörs av flest delmoment. Det är upprättandet av den tekniska dokumentationen som tillverkarna angett som det mest tidskrävande delmomentet. För importörerna är det främst, administration i samband med klagomål, återkallelser och utrustning som inte överensstämmer med kraven, som uppskattas som den mest kostsamma delen i de nya föreskrifterna. Distributörerna är den ekonomiska aktör som får lägst merkostnader, i och med att de endast berörs av ett delmoment (att kunna lämna ut information om ekonomiska aktörer som de levererat elektrisk utrustning *till* samt ekonomiska aktörer som levererat *till dem*). Vad gäller övriga kostnader är det importörerna som totalt sett får de högsta övriga kostnaderna av de ekonomiska aktörerna. Det är framförallt delmomenten där importören ska kontrollera att tillverkaren utfört bedömning av överensstämmelse samt kontrollen att bruksanvisning och säkerhetsinformation åtföljer produkten/komponenterna som angetts vara kostsamma för företagen.

5.1.7 Smakar det mer än vad det kostar?

Som konsekvensanalysen visar kommer genomförandet av direktiven innebära faktiska kostnader, administrativa och övriga kostnader för företagen. Hur stora dessa kostnader är för företagets verksamhet och vad det kan innebära för företagets utveckling och tillväxt berör inte själva analysen. Vi kan dock se att branschen har en relativt hög omsättning och att kostnaderna direktiven medför för företagen i relation till omsättningen blir förhållandevis låga. Likaså är det flera av företagen som svarat att kostnaden är försumbar eller att man som företag idag redan gör mycket av det direktiven innehåller. En tolkning här för den gruppen av företag skulle kunna vara att svenska företag därmed står väl rustade för genomförandet av direktiven då de redan gör mycket av arbetet som direktiven förutsätter idag. Ramböll gör bedömningen att omställningen för svenska företag inte behöver vara alltför stor vid genomförandet av direktiven men att det finns olika saker att vara uppmärksam på. Det ska till exempel påpekas att konsekvensanalysen inte tar hänsyn till företagsstorlek och som marknadsanalysen visade var flera av företagen små varav kostnaderna för dem kan vara stora i förhållande till hur stora företagen är. Samtidigt kan också kostnaderna öka för större företag som kan behöva genomföra vissa förändringar i en redan stor verksamhet. Däremot på längre sikt är Rambölls uppfattning att direktiven framförallt klargör tydligheten i de olika ekonomiska aktörernas skyldigheter gentemot framförallt slutkunden varav det bör vara något båda parter tjänar på i längden.

5.2 Rambölls rekommendationer till Elsäkerhetsverkets fortsatta arbete

För fortsatt arbete och analys av direktiven EMC och LVD utifrån de administrativa och övriga kostnaderna redovisat i rapporten och i den medföljande marknadsanalysen över vilka företagen är presenterar Ramböll slutligen ett antal rekommendationer för vidare analys på området.

5.2.1 Specificera och avgränsa urvalet ytterligare

Fortsatta analyser av direktiven EMC och LVD vore intressant och givande ur flera aspekter. Dels utifrån de ekonomiska aktörernas speciella karaktäristik dels genom ett mer specificerat och avgränsat branschurval av företag. Vi ser i analysen på aktörsnivå att många av företagens idag gör fler saker än att de till exempel enbart importerar produkter. En avgränsad men mer djuplodande analys av en av de tre ekonomiska aktörerna vore intressant. Underlagen för de tre ekonomiska aktörernas förehavanden och branschens utmaningar är idag emellertid svåra att finna och det finns inte mycket tidigare material att använda. För en aktör som Elsäkerhetsverket vore det nyttigt med mer kunskap om målgruppen för direktiven. Särskilt då skyldigheterna i och med direktiven till viss del ser olika ut bör behovet av mer aktörsbunden kunskap bli än större. Likaså bör även en mer djuplodande analys ta hänsyn till företagens storlek

5.2.2 Produktanalys

Ramböll har också i arbetet med konsekvensanalysen slagits av diversiteten och komplexiteten i företagets förehavanden. Till exempel vad gäller antalet produkter som företagen importerar, distribuerar och/eller tillverkar. En analys utifrån ett avgränsat antal produkter skulle göra det möjligt att tillfoga konsekvensanalysen ytterligare värde för att få bättre uppskattningar av direktivens påverkan.

5.2.3 Marknadsföring av direktiven till företag

Ramböll har i arbetet med konsekvensanalysen varit i kontakt med en stor antal företag och branschexperter. Det har visat sig tydligt att kännedomen om direktiven är tämligen låg i målgruppen företag, framförallt de småföretagen. Hos de större företagen är kännedomen bättre. Det borgar för att småföretagen skulle vara föremål för en eller flera informationsinsatser i samband med direktivens genomförande och där kan Elsäkerhetsverket enligt Ramböll spela en stor och viktig roll. Både ur kunskapsperspektiv men även som ett sätt att marknadsföra myndighetens och dess uppdrag gentemot sin målgrupp tydligare.